

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim YUMAKLI tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 06.05.2025

Mehmet Emin EKMEN**Mersin Milletvekili**

2021 yılında Marmara Denizi'ni etkisi altına alan müsilaj (deniz salyası) krizi hem çevresel hem de ekonomik boyutlarıyla ülke gündeminde geniş yer bulmuş, deniz ekosistemi ve balıkçılık sektörü açısından büyük kayıplara yol açmıştır. Aradan geçen süreye ve alınan bazı önlemlere rağmen, Gemlik Körfezi başta olmak üzere Marmara Denizi'nde müsilajın yeniden ortaya çıktığı görülmektedir.

Son olarak 2024 yılı mart ayında, Gemlik Belediye Başkanı Şükrü Deviren ve Gemlik Su Ürünleri Kooperatifi Başkanı Hüseyin Dalarel, müsilajın özellikle Gemlik Körfezi'nde yoğunlaştığını ve deniz yaşamını büyük ölçüde bitirdiğini ifade etmiştir. Başkan Deviren, "Denizin altında yaşam yok. Balıkçılar evlerine ekmek götüremiyor" açıklamasında bulunmuştur. Balıkçılar ise aylardır ağlarını kullanamadıklarını, sadece tamirle meşgul olduklarını belirtmektedir.

Müsilajın başlıca nedenleri arasında, yüksek sıcaklık, durağan su koşulları ve özellikle evsel ve endüstriyel atıkların denize arıtılmadan deşarj edilmesi yer almaktadır. Bu durum yalnızca balıkçılık faaliyetlerini değil, tüm denizel ekosistemi tehdit altına almaktadır.

2021 yılında açıklanan ve kamuoyuna duyurulan Marmara Denizi Müsilajla Mücadele Eylem Planı kapsamındaki taahhütlerin ne ölçüde yerine getirildiği konusunda ise kamuoyuna yeterli bilgi verilmemiştir.

Bu bağlamda;

1. 2025 yılı itibarıyla Tarım ve Orman Bakanlığı'nın tespitlerine göre Gemlik Körfezi'nde ve Marmara Denizi genelinde müsilaj yeniden görülmüş müdür? Bu kapsamda yapılan ölçüm ve analiz sonuçları nelerdir?
2. Müsilajın Marmara Denizi'nde yeniden ortaya çıkmasının nedenleri nelerdir? Eylem Planı'nda öngörülen önlemlerden hangileri hayata geçirilmiştir, hangileri hâlâ uygulanmamaktadır? Uygulanmayan önlemlerin uygulanmaması gerekçesi nedir?
3. Marmara Denizi'nde faaliyet gösteren küçük ölçekli balıkçılara yönelik müsilaj nedeniyle ortaya çıkan gelir kaybının telafi edilmesi için herhangi bir destek, teşvik veya tazminat programı hazırlanmış mıdır?
4. Gemlik Körfezi özelinde denize deşarj edilen evsel ve endüstriyel atıkların durumu nedir? Bu atıkların arıtılmadan denize verildiğine dair herhangi bir tespitte bulunulmuş mudur?
5. Son iki yıl içinde Marmara Denizi'nde ve özellikle Gemlik Körfezi'nde yürütülen su kalitesi izleme faaliyetleri nelerdir? Bu çalışmaların sonuçları kamuoyuyla paylaşılmış mıdır?
6. Müsilajın etkilediği bölgelerde balık stoklarında yaşanan azalma tespit edilmiş midir? Bu konuda TÜBİTAK, üniversiteler veya STK'larla ortak bir ekosistem izleme çalışması yürütülmekte midir?
7. Marmara Denizi'nde küçük ölçekli kıyı balıkçılığının yaşadığı gelir kayıplarının telafisi amacıyla, 2025 yılı itibarıyla Bakanlığınız tarafından yürürlüğe sokulmuş herhangi bir sosyal destek ya da yeniden yapılandırma programı bulunmakta mıdır?